

กระทู้ถามที่ ๐๕๘/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการป้องกันการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันพบว่าการแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรขยายเป็นวงกว้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง โรคดังกล่าวเป็นโรคระบาดรุนแรงที่ไม่มีวัคซีนป้องกัน ไม่มียารักษา เชื้อไวรัสมีความทนทาน ทำลายยาก โดยปัจจุบันได้มีการระบาดใน ๒๐ ประเทศในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน ตามข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้แก่ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เกิดโรค ๑๖๑ ครั้ง ใน ๖๒ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๘,๐๒๙ ล้านบาท) ราชอาณาจักรกัมพูชา (เกิดโรค ๑๑ ครั้ง ใน ๕ จังหวัด มูลค่าความเสียหายเป็นเงิน ๕.๔ ล้านบาท) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เกิดโรค ๑๒ ครั้ง ใน ๕ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๗.๘ ล้านบาท) หากพบการระบาดของโรคในประเทศไทยจะสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อมต่ออุตสาหกรรมการผลิต ปศุสัตว์ไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนล้านบาท จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการป้องกันมิให้เกิดการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรในประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กฤษฎา ตันเทอดทิตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดหนองคาย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๕๘/ร.

ของ นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย พรรคเพื่อไทย
เรื่อง มาตรการป้องกันการระบาดของโรคคอตีบแอฟริกาในสุกร

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถาม

ปัจจุบันพบว่าการแพร่ระบาดของโรคคอตีบแอฟริกาในสุกรขยายเป็นวงกว้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง
โรคดังกล่าวเป็นโรคระบาดรุนแรงที่ไม่มีวัคซีนป้องกัน ไม่มียารักษา เชื้อไวรัสมีความทนทานทำลายยาก
โดยปัจจุบันได้มีการระบาดใน ๒๐ ประเทศในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน
ตามข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้แก่ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เกิดโรค ๑๖๑ ครั้ง
ใน ๖๒ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๘,๐๒๙ ล้านบาท) ราชอาณาจักรกัมพูชา (เกิดโรค ๑๑ ครั้ง
ใน ๕ จังหวัด มูลค่าความเสียหายเป็นเงิน ๕.๔ ล้านบาท) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
(เกิดโรค ๑๒ ครั้ง ใน ๕ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๗.๘ ล้านบาท) หากพบการระบาดของโรค
ในประเทศไทยจะสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อมต่ออุตสาหกรรมการผลิต
ปศุสัตว์ไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนล้านบาท จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบาย
ในการป้องกันมิให้เกิดการระบาดของโรคคอตีบแอฟริกาในสุกรในประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบ
รายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมปศุสัตว์ได้ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคคอตีบ
แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever) อย่างใกล้ชิด โดยพบว่าการแพร่ระบาดของโรคคอตีบ
แอฟริกาในสุกรขยายเป็นวงกว้างขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยตั้งแต่ปี ๒๕๖๑
ถึงปัจจุบัน ได้มีการระบาดใน ๒๘ ประเทศ สำหรับทวีปเอเชียพบการระบาดจำนวน ๑๐ ประเทศ
ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาชนมองโกเลีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และล่าสุดพบการระบาดที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต ทั้งนี้
สถานการณ์การระบาดของโรคในทวีปเอเชียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยง
ที่เชื้อไวรัสโรคคอตีบแอฟริกาในสุกรเข้าสู่ประเทศมากยิ่งขึ้น โดยกรมปศุสัตว์และผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกัน
ประเมินว่า หากมีการระบาดของโรคคอตีบแอฟริกาในสุกรในประเทศไทยโดยที่ไม่มีการเตรียมความพร้อม
ในการป้องกันโรคเข้าฟาร์ม การเฝ้าระวังโรคที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมาตรการควบคุมโรคจะก่อให้เกิด
ความเสียหายมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๒๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยไม่รวมผลกระทบภายหลังจากโรคสงบแล้ว

เช่น การเลิกกิจการของเกษตรกรรายย่อย การแข่งขันราคาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการส่งออกสุกร และผลิตภัณฑ์สุกร รวมทั้งความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ได้มีมาตรการการเฝ้าระวัง และป้องกันโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร เพื่อเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุการณ์การระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ดังนี้

การเตรียมความพร้อม

๑. จัดทำแผนเตรียมความพร้อมเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (Contingency Plan) และแนวเวชปฏิบัติของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (Clinical Practice Guideline)
๒. รัฐบาลยกระดับแผนเตรียมความพร้อมเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร เป็นวาระแห่งชาติ
๓. มีการจัดตั้ง War Room ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อขับเคลื่อนมาตรการ โดยส่วนกลางมีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน ส่วนภูมิภาคมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน
๔. ซ้อมแผนรับมือโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ทุกจังหวัดทั่วประเทศ
๕. เตรียมความพร้อมทางห้องปฏิบัติการในการตรวจวินิจฉัย
๖. ร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรสุขภาพสัตว์โลก (OIE) และองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

มาตรการในการป้องกัน

๑. การประกาศระงับการนำเข้าสุกรและผลิตภัณฑ์จากสุกรจากประเทศที่มีการระบาดของโรค
๒. บูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำสุกร ผลิตภัณฑ์สุกรเข้ามาในประเทศ

มาตรการการเฝ้าระวัง

จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ X-Ray เคาะประตูบ้าน เฝ้าระวังทางอากาศ ขึ้นทะเบียนและประเมินความเสี่ยงด้วยแอปพลิเคชัน - สมาร์ทพลัส พร้อมให้คำแนะนำความรู้เรื่องโรคและการป้องกัน

ความร่วมมือกันในรูปแบบรัฐและร่วมเอกชน (Public Private Partnership) ร่วมกันป้องกันโรค

สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงนั้น จำเป็นต้องเตรียมพร้อมเครื่องมือที่ใช้ทำลายซากสุกรที่ตายและติดเชื้อที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ ตลอดจนอุปกรณ์การตรวจวินิจฉัยเบื้องต้นในพื้นที่เพื่อ รู้โรคเร็ว ควบคุมเร็ว สงบเร็ว และยังได้ยกระดับการเฝ้าระวังในพื้นที่จังหวัดชายแดน โดยเพิ่มด่านตรวจสอบการขนย้ายสัตว์ตามด่านต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ติดเขตแนวชายแดน และระหว่างอำเภอ รวมถึงช่องทางที่เชื่อมต่อจังหวัดต่าง ๆ โดยให้เจ้าหน้าที่เพิ่มกำลังในการตรวจตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง นอกจากนี้ มีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการยกระดับเฝ้าระวัง หากพบสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยจะเข้าตรวจสอบ และฝังทำลายทันที รวมทั้งภาคเอกชนดำเนินการ

รับซื้อสุกรในราคายุติธรรม ภาครัฐทำการตรวจโรค หากไม่เป็นโรค นำไปเข้าโรงฆ่าจำหน่ายบริโภคในพื้นที่หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ทำการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของสุกรในประเทศไทย ทั้งนี้ โรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร แม้ไม่ใช่เป็นโรคติดต่อกัน สัตว์สู่คน แต่เป็นโรคระบาดร้ายแรงในสุกร เมื่อเกิดโรคแล้วอัตราการตายสูงถึงร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐ ส่วนการกำจัดโรคนั้นต้องทำลายสุกร แล้วฝังหรือเผา ประเทศไทยมีเกษตรกรและผู้ประกอบการเลี้ยงสุกร ๑๘๗,๒๗๒ ราย จำนวนสุกร ๑๑,๒๘๙,๑๘๕ ตัว หากโรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร แพร่เข้ามาและระบาดไปทั่วประเทศจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ ตลอดจนการค้าเนื้อสุกร อุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสุกร และอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ ดังนั้น จึงขอให้เพิ่มมาตรการเฝ้าระวังโรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร ให้เข้มข้นขึ้น รวมทั้ง ได้สั่งการให้กรมปศุสัตว์ประสานงานกับหน่วยงานประจำท่าอากาศยานนานาชาติทั่วประเทศ ให้ตรวจยึดซากสุกรและผลิตภัณฑ์สุกรที่ผู้เดินทางนำติดตัวมาจากประเทศที่เกิดโรค ตามด่านชายแดนก็เช่นกัน รวมทั้ง ด่านกักกันสัตว์ทั่วประเทศ พร้อมเข้าควบคุมโรคทันที หากได้รับการแจ้งว่า มีสัตว์ป่วย - ตายผิดปกติ อีกทั้งต้องเข้มงวดในการเคลื่อนย้ายสัตว์ซึ่งต้องมีใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายเพื่อมิให้เกิดการแพร่กระจายของโรคระบาดออกไปเป็นวงกว้างจนเกิดผลกระทบต่อเกษตรกรและธุรกิจการปศุสัตว์ ซึ่งจะนำไปสู่ความเสียหายต่อการส่งออกสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังต่างประเทศ แล้วส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป